

Selected Stories
of
S. Y. AGNON

Edited with Introduction, Interpretations
and Vocabulary

By
SAMUEL LEITER

TARBUTH FOUNDATION, INC.
New York, 1970

את מדברת, אי את רואה שכבר קידש היום ואנו נכנסים ליום טוב קדוש. ואת לברוח, להיכן נברח ואי מקום שְׁנִסְתָּר בו?

אי מקום שנסתר שם? ביתנו חרב ואויבים מכסים את הדרכים, ואם נעשה לנו נס ונמלטנו, כלום על נסים נסמוך? וכאן שני בתי מדרשות ובית הכנסת הגדול שבהם למדתי תורה ובהם התפללתי וכאן מקום שהיו גוזזים ספרים שבָּלוּ, כשהייתי תינוק רגיל הייתי לפשפש כאן והייתי מוצא דברים הרבה. איני יודע מה טעם היום לא מצאנו כלום, אבל זָכור אני שמצאתי כאן דבר גדול על צורך וצורה ורצון. אלמלא צורך היום הייתי מפרש לך את הדבר על פְּרִיֹו והיית רואה שאין זה משל אלא דברים כפשוטם.

הצצתי על ילדתי הקטנה שעמדה וריתתה מחמת צינה, שְׁמִשְׁלָלָת בגדים היתה ילדתי הקטנה, ואפילו כתנת לא היתה לה, והלילה צונן וקול צִפְרֵי החורף כבר נשמע מבין ההרים. ובכן הצצתי על בתי בת נפשי, כאב שמציץ ומביט על בתו הקטנה ושחוק חיבה נְתַעֲלָה על שפתי. ושחוק זה דבר בעתו היה, שֶׁהִפִּיג את פחדה ושוב לא נתייראה. ובכן עמדתי אני ובתי בעזרה הַמְּפִלֶשֶׁת של בית הכנסת הגדול ושל שני בתי המדרשות, שכל הימים היו מטלטלים ובאים אצלי בחלום והיום עמדו עמי בהווייתם ממש. שערי בתי התפילה פתוחים היו ומשלושת בתי התפילה נשמע קול בעלי התפילה. להיכן נביט ולהיכן נטה אזנינו. הנותן עינים לראות ואזנים לשמוע הטא את עיני ואת אזני לבית המדרש הישן. בית המדרש הישן היה מלא יהודים ושערי ההיכל פתוחים היו, וההיכל היה מלא ספרי תורה יְשָׁנִים, ומתוך ספרי התורה הבהיק ספר חדש עוֹטָה מְעִיל אדום עם נקודות כסף. זה הספר שכתבתי אני לעלוני נשמת ימים שעברו, וציץ כסף תלוי היה עליו ועל הציץ אותיות חקוקות והאותיות האירו מתוכן, ואף שעמדתי מרחוק ראיתי אותן מה הן, וְחָבֵל עבה היה מתוח לפני הספר שלא יחליק ולא יפול.

ומאליה ומעצמה נְתַעֲטָפָה עלי נפשי ועמדתי והתפללתי כעטופי שליתות ובעלי קיטלים. ואף ילדתי הקטנה שְׁנַתְּנִמְנִמָּה חזרה מתוך שנתה על כל תפילה ותפילה בניגונים ערבים שלא שמעה כל אוזן מעולם. איני מפרוץ ואיני מְגֹזֵם.

INTERPRETATION

The first sentence provides the keynote of the story's theme. The narrator's house has been destroyed and he flees to his old town, arriving on the Eve of the Day of Atonement. *Teshuvah* means both return and repentance, and the Day of Atonement constitutes a divine promise that repentance is always possible. Buczac, his old town, represents the old world of religion and tradition, of security and certainty. With this deep sense of time and place he returns to recapture old values. He stands in the courtyard of the synagogue, surrounded by houses of worship. He is moved by the intense mood of holiness and expectation to a hope of reconciliation. He describes to his daughter the moment of joy when good people will offer him a *tallit* and a prayer-book and restore to him his lost patrimony.

He calls his daughter "daughter of my soul." She warms her hands at the "Soul-Lamp" (*Ner Neshamah*). He recalls a fragment he once found in the collection of torn pages from holy books: "When she appears in the guise of a girl do not say that your soul is pure as a girl, for she comes to imply that she yearns and longs and desires to return to her purity like a child who has no sin." He speaks to her of enemies "who seek our soul."

also the *alter ego*, a Double of his father. In the same way that human fatherhood merges into divine fatherhood in the conversation with the girl, so the figure of Reb Alter merges the earlier generation of traditional fathers with the divine. The narrator recalls that the tall Reb Alter was able to enter his small home "because he made himself small his house became big" which echoes the traditional descriptions of God's relation to His world or to His sanctuary. Reb Alter emigrated to the Land of Israel. In his house sit old, shriveled people who can proffer no help. The heritage of the fathers has been dislodged.

Like all prodigal sons the narrator is shocked to find that time has not stood still at home. The image fixed in his memory has little resemblance to the scene of deterioration which greets him in the present. The old people read a letter from Reb Alter's prodigal grandson Gad. The *gimel dalet* of his name signify a new start, a generation which has forgotten the *aleph beth* to which the narrator seeks to return. Gad's nurse dreams of a bird which cries a b c d, the letters of the European alphabet which Gad has substituted for the Hebrew. He corresponds to an earlier stage of the narrator who has abandoned home and heritage for secular European culture. The letter can't be from Reb Alter because he is dead. Even on the Eve of Atonement the message is not one of spiritual tidings.

An enigmatic statement that he once saw in the collection of torn pages informs the story. "A fool turns need to form, a wise man turns need to will," refers perhaps to the perception that a static crystallization of one's alienation may give it objective and esthetic value but it is not as practical as the transitive movement of that need, which enables it to bridge, to reach beyond itself and attain its ends. The search which becomes

She is another of the young girls in Agnon's stories who stand for his soul.

Once the symbol is grasped it is quite clear, almost over-specified. One can go ahead and decipher the story in a series of neat equations. When her dress catches fire the girl is left naked, exposed to the night chill. Her father is without a *tallit* and she is without a dress. There is no cover or adornment for the vulnerable soul. This kind of clothing symbolism is another characteristic motif. The father rummages among the torn old books for something to cover her with but finds nothing there. He goes to the house of old friends but to no avail. An old man says, "You look at our torn clothes? We're happy to have the skin on our backs." There is no help from the world of tradition: the old values fight for the survival of their own parochial existence. The young girl covers herself with her own hair: a man must seek salvation in his own soul. Her father covers her with his own body: out of concrete, embodied experience a man weaves garments for his soul.

In "My Bird" Agnon dealt with a child's gradual awareness of guilt as his solicitude for his soul turns to abuse. Here the grown man, unable to care properly for his soul, is conscious of frustration and impotence. His intentions and expectations are unanswered. As he stands in the house of the late Reb Alter and looks into the mirror he sees his reflection – a traditional projection of the self or the soul: "My own face was green like a wound that had not healed."

The purpose of return is to search out the patriarchal past. He teaches his daughter that *a* and *b* spell *ab*, father, and that the universal father is God. The name of his father's friend Reb Alter serves two functions. It means The Old One and

QUESTIONS

1. The young girl seems to symbolize the soul. What attributes of the soul does she have? What Attributes of the soul does the bird in the previous story have?
2. Does the unique character of the Day of Atonement serve the same purpose as the Ninth Day of Ab in "The Kerchief?" In what way are the two days opposites?
3. Analyze the narrator's attitude to the modern world.
4. What is the conflict in the story? At what point does the plot reach its climax?
5. How does this story progress? What are the narrative methods that distinguish it from the previous stories?
6. Why has Agnon chosen to tell the story from the point of view of the father? Could he have told it from the point of view of the child?
7. Discuss the style of the story. How does it differ from the styles of the previous stories?
8. Compare fatherhood in this story and in "The Kerchief."

a mode of religious existence is a perversion peculiar to the modern sensibility. The search can not become the form, the limit of spiritual experience. Man's will must carry him to final, complete return to God.

An unpleasant meeting with two people ensues. One is malicious, the other indifferent. The first is an enemy, the second claims to be a friend. Perhaps Agnon has in mind the traditional concept of the good and evil instincts. It's bad enough to confront the evil in oneself but completely disheartening to get no help at all from whatever instinct for good remains.

Taking his daughter to the Evening Prayers the narrator sees in the open ark the scroll he wrote in praise of the soul of bygone days. Suddenly there is the unpredictable shining forth of grace that is characteristic of the resolution of many of Agnon's stories. Spiritual alienation is dispelled by the illumination of a Torah scroll. Here the idiom *my soul covered itself* should probably be taken literally. The narrator does not mean that his soul grew faint. It is covered, is what he means, finally covered. Divine love opens the door to the returning son.

flame	שְׁלֵה־בֵּת	לִירֵד לְפָנֵי הַתְּבֵּה
	כְּתַנְתָּהּ / שְׂמֵלָה שְׂלָה	to lead in prayer, to stand
	גִּזְזִים / מַסְתִּירִים, מַחְבִּיאִים	before the ark
they hide, keep	תַּתְּמָה / תַּתְּפִּילָה תַּשְׁתּוּמֵם	שְׁלוּחֵי צְבוּר
	פַּעְמוֹתָיו / צַעְדֵּיו	those who represent
his steps	עַד שְׂלָא / קוֹדֵם שׁ...	the congregation in prayer,
	מְטִילִים / מְשִׁלְכִים, זוֹרְקִים	cantors
	מִוְהֵל / מִי שְׂמַל יֶלֶד בֶּן שְׁמוֹנָה יָמִים	נִתְלָשָׁה / נִעְתְּקָה, הוֹעֵבֵרָה
	בְּכִנְפֵיָא / בַּחֲבֵרָה, בִּיחָד	מִמְקוֹמָה
	הֵיאָדָּ / אֵיךְ	I glanced
it is built	מְבִנָּה / בּוּי	הֵצַצְתִּי / הִבַּטְתִּי
ledge, bench	אֶצְטָבָא	נֵר נְשָׂמָה / נֵר שְׂמַדְלִיקִים בַּיּוֹם
	שֶׁל חֶמֶר / מְטִיט, מַאֲדָמָה	הַכִּיפּוּרִים
earthen	מִקְטָרְתּוֹ	עַל גְּבֵה / אֲצֵלָה, קָרוֹב לָהּ
his pipe	גְּלִגְלִי	סְתוּרֹת / מְדֻבְּבָת
wreaths of	צְפִיתִי / חִכִּיתִי	מָךְ / שָׁפַל
I waited for	תִּכְבֶּה	עֲטָרָה / עֲטָרָה
to be extinguished	בְּקִי / מוֹמַחָה	of prayer-shawl
expert	לְכַוֵּן	הֵייתִי פוֹרֵס / פּוֹרֵשׁ
to fit	סִיעָה / קְבוּצָה	I used to spread
group	אֲנִס מְצַמֵּק	מְחֻזָּר / סֹדֵר תְּפִילּוֹת לַיּוֹם טוֹב
a wrinkled, shrivelled pear	אֲנֹרֶת / מַכְתָּב	קְמוּצָה / עִם קִמְץ (ן)
a letter		רְפוּיָה / בְּלִי דַגֵּשׁ
		תְּבוּת / מַלִּים
		מֵאֲזִין וּמְקַשֵּׁב / שׁוֹמֵעַ בְּתַשׁוּמַת לֵב
		הֵלְנָאִי / מִי יִתֵּן וְהָיָה
		דְּבוּק / מַחֻבֵּר
		it clings

VOCABULARY

סְעֵדָה הַמְּפָסְקָת / הָאֲרוּחָה	כְּנִיסַת הַיּוֹם / הַתְּחֵלֶת הַיּוֹם
לְפָנֵי הַצּוּם	(בְּעֵרֵב הַקּוֹדֵם)
the meal before the fast	as evening falls (a day begins
affliction	on the evening before)
repentance	חֶפְזוֹן / מַהִירוֹת מֵתוֹךְ בַּהֲלָה
it blew	haste
it embraced, caressed	מְנוּסָה / בְּרִיחָה
repentance	אֵימִים / פַּחַד
it blew	גְּבָעוֹת
it embraced, caressed	לָוּ
repentance	הֵפְסְדוּ / עוֹבוּ, נִפְרְדוּ
it blew	they departed
it embraced, caressed	עֲזָרָה / חֲצַר בֵּית הַכְּנֶסֶת
repentance	courtyard
it blew	it floated up, rose
it embraced, caressed	מְטִלְטֵלִים / עוֹבְרִים מִמְּקוֹם
repentance	לְמִקּוֹם
it blew	they move, stir themselves
it embraced, caressed	כְּבָהֶקֶץ
repentance	נִמְלָטְתִּי / בְּרַחְתִּי מִסְכָּנָה
it blew	I fled
it embraced, caressed	הֵשְׁלִימוּ / סִיִּימוּ, גִּמְרוּ
repentance	they finished

timely	דְּבַר בְּעֵתוֹ / בזמן הנכון (משלי טו : כו)	plays, spectacles	מַחְזָאוֹת
	הפיג / החליש, הסיר	green scum	יְרוֹקָה
	מַפְלִישׁ / פתוחה	they abuse	מְנַדְּפִים
their reality	הוֹיֵתָם / היהוה שלהם	הסיח / העביר, העתיק, הסיח	הִסִּיעַ
wearing, clothed in	עוֹטָה	he took away, turned away	הִסִּיעַ
mantle	מְעִיל	מָצָה...מִלְבוֹ / חידש	מָצָה
silver points	נִקְדוֹת כֶּסֶף	he made up, fabricated	הִמְצִיחַ
in praise, in memory	לְעֵלְיִי	קִדְשׁ הַיּוֹם / התחיל היום הקדוש	קִדְשׁ הַיּוֹם
engraved	תְּקוּקוֹת	we will hide	נִסְתָּר / נתחבא
it would slip	יִחַלֵּיק	עַל בְּרִיּוֹ / כראוי, לאמיתו	עַל בְּרִיּוֹ
	נִתְעַטְפָה...נִפְשִׁי	thoroughly	בְּרִיּוֹ
my soul swooned, grew faint	נִתְנַמְנְמָה	parable	מִשְׁלָל
she dozed	מִפְרִיז...וּמְגַזֵּם	according to their	כְּפִשׁוּטָם
		plain and literal meaning	מִשְׁלָלָת / חסרה
I exaggerate..overstate			

sadness	עֲצָבוֹת	they dry	מְנַבְּשִׁים / מיבשים
	אֲנַפְלָאוֹת / נעליים רכים של	נֶר הַחַיִּים / נר שמדליקים ביום	נֶר הַחַיִּים
slippers	בַּד	הכיפורים	הַכִּיפּוּרִים
	פּוֹמְקָאוֹת / גרביים ארוכים	בְּשׂוֹרָה / שמועה טובה	בְּשׂוֹרָה
stockings		good tidings	טוֹבוֹת
	קִיטְלִים / בגד לבן שלובשים ביום	his wet nurse	מִינֵקֶת
kittels	הכיפורים ובליל פסח	the plume of	נוֹצָת
I covered	חִפִּיתִי / כסיתי	מִבְּצַבְצָת / צמחה, גדלה	מִבְּצַבְצָת
to hint	לְרַמֵּז	it grows, sprouts	צוֹנְחָת / צועקת
she yearns	מִשְׁתַּוְּקָקֶת וְנִכְסְפָת / מתגעגעת	צוֹנְחָת / צועקת	צוֹנְחָת
necessity, need	צָרָךְ	אָה בָּה צָה דָה / אותיות האלף-	אָה בָּה צָה דָה
form	צוּרָה	בית בלועזית	בֵּית בְּלוּעִזִּית
will	רְצוֹן	מִרְאֵה / ראי	מִרְאֵה
he is picking	מַחְטֹט	מִפְשָׁלָת / קושרת, מהדקת	מִפְשָׁלָת
his belly	כְּרֶסֶוֹ / בטנו	הגְלִידָה / הוֹדָה, מהדקת	הַגְּלִידָה
	תְּחוּמוֹ / גבול שלו, מקומו	it formed a scab, healed	הִתְקַיְּשׁוּ / הכו, דפקו
	מִשְׁתַּמֵּעַ / שיש לו משמעות, מובן	they beat	בְּתֵי עֵינָיו / משקפיים שלו
	שְׁתֵּי פָּנִים	בְּתֵי עֵינָיו / משקפיים שלו	בְּתֵי עֵינָיו
ambiguous, double entendre		his spectacles	הַמְּשַׁקְפִים
	עֲבָרְתִי / רגוי, כעסי	דיים / די להם, מספיק להם	דֵּיּים / די להם
	בְּעַל גּוֹף / בריא וחזק	רָתַת / רעד	רָתַת
strike, attack	פּוֹשֵׁט...יָדוֹ	פְּחֵי נֶפֶשׁ / אכזבה	פְּחֵי נֶפֶשׁ
	בְּעַל אֵיבָרִים / בעל גוף	קָרַן זְוִית / פינה	קָרַן זְוִית
scales	קִשְׁקָשִׁים	דָּף הַטְּהָרָה / הוֹדָה, מהדקת	דָּף הַטְּהָרָה
wet, slimy	מִפְלָמִים / לחים	the corpse is washed	הַגּוֹשֵׁם מְשֻׁלָּשׁ
		קְטוֹר / פרוע, לא מסורק	קְטוֹר
		uncombed	שֵׁבֶט